

Asociácia riaditeľov štátnych gymnázií SR

žilinská regionálna sekcia

Gymnázium Michala Miloslava Hodžu, Liptovský Mikuláš

Gymnázium Antona Bernoláka, Námestovo

Učitelia dejepisu z dvanástich štátnych gymnázií Žilinského kraja na pracovnom stretnutí 3. a 4 decembra 2015 v Staraj Bystrici v penzióne Kohútik.

Absolvovali pracovný seminár

vedený doc. Viliamom Kratochvílom „Metafora stromu ...“.

Tu si prediskutovali východiská, prístupy a príklady vyučovania dejepisu podľa inovovaného školského vzdelávacieho programu.

S vďakou prijali množstvo inšpirujúcich príkladov didaktických materiálov použiteľných v inovovaných školských vzdelávacích programoch, vychádzajúcich z výkonových štandardov a orientovaných na rozvoj vyšších poznávacích funkcií.

Absolvovali diskusiu „ŠVP a sloboda učiteľa“

za účasti PhDr. Ivany Gregorovej z ŠPÚ.

Bolo evidentné, že možnosť prediskutovať a ujasniť si vzťahy medzi ŠVP, ŠkVP a individuálnym pedagogickým plánovaním učiteľa je mimoriadne dôležitá, lebo vnímanie terminológie (aj významu a vnímania súvislosti) je nejednotné a často krát rôzne interpretované.

S potešením prijali spoločný záver, že iŠVP je dokument, ktorý definuje ciele vzdelávania tak, že neobmedzuje ich pedagogickú slobodu, pokiaľ smeruje k týmto cieľom a veria, že aj pri hospitačnej a inšpekčnej činnosti bude tento princíp rešpektovaný.

Vysoko oceňujú, že Štátny pedagogický ústav pochopil, že seba lepší dokument (ŠVP) vzdelávanie nezmení. Skutočná implementácia iŠVP do každodennej pedagogickej praxe vyžaduje stretávanie sa s učiteľmi „v teréne“ a hľadanie spoločnej reči a spoločného chápania textu dokumentov. Preto ďakujú pani riaditeľke ŠVP Petre Fridrichovej i pani Gregorovej za ústretovosť.

Absolvovali diskusiu k rôznym ďalším témam.

Dejepisná olympiáda

- Konštatujú, že Dejepisná olympiáda nereflektuje zmeny v cieľoch vzdelávania, ktoré priniesli ŠVP a ŠkVP.
- Celý systém olympiád s nedostatkom prostriedkov na organizáciu a „záhadnými“ cieľmi prestáva plniť účel podpory mimoriadnych talentov.

Hodnotenie podľa metodického pokynu č. 21/2011.

- Konštatujú, že majú pochybnosť o súlade ŠVP a metodického pokynu na hodnotenie.
(ŠVP:

„Vzdelávací štandard z dejepisu je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami : - hľadanie, - pátranie, - skúmanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia minulosti. V tomto zmysle : Žiaci **nemajú byť len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovat’.**“

Metodický pokyn:

„Pri klasifikácii výsledkov v týchto predmetoch sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami:

- **celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, zákonitostí a vzťahov**, kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované rozumové a motorické činnosti
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri výklade spoločenských javov a zákonitostí, ako aj pri riešení praktických úloh v každodennom živote“)

Pocitujú, že metodický pokyn na hodnotenie svojou podrobnosťou a podobnosťou na podobné dokumenty pred reformy, by potreboval revíziu výraznejšie reflektujúcu poslanie a charakter Školských vzdelávacích programov.

Externé testovania

- Vypočuli si informácie od kolegov o tvorbe banky úloh a budúcnosti tohto systému.
- Diskutovali o formách overovania učebných výsledkov žiakov vzhľadom na rozvíjanie kľúčových kompetencií a vyšších poznávacích funkcií. Interaktívne formy „z očí do očí“ považujú v dejepise za nenahraditeľné.
- Testové a IT formy oceňujú ako efektívny a objektivizujúci doplnok k tradičným „učeným dišputám“.
- Diskutovali aj „neoverené úvahy“ o pripravovanej externej časti MS z dejepisu.

Učiteľ ako rozhodujúci prvok vzdelávania

- Učitelia konštatujú absolútny nedostatok vzdelávaní cielených na to, ako robiť reformu vzdelávania na vyučovacej hodine v danom predmete.
- Vzdelávania podobné semináru docenta Kratochvíla v ponuke vôbec nie sú.
- Systém kontinuálneho vzdelávania sa minul účinku, lebo ponuka akreditovaných vzdelávaní nenaplnila očakávania a tak sa prioritou stalo získavanie kreditov.
- Riaditelia škôl musia z dôvodu nedostatku peňazí výrazne obmedzovať rôzne vzdelávacie a iné aktivity podporujúce rast učiteľov.
- Dobré pripravené stretnutia učiteľov z rôznych gymnázií (niečo ako boli metodické dni na ZŠ) sú neoceniteľné.
- Na niektorých školách sa osvedčili systémy otvorených hodín.

Učitelia dejepisu z dvanástich štátnych gymnázií Žilinského kraja na pracovnom stretnutí 3. a 4. decembra 2015 v Starej Bystrici v penzióne Kohútik:

1. **Odporúčajú ŠPÚ** aj ďalej odborne i morálne podporovať podobné stretnutia učiteľov škôl ako cestu k reálnej implementácii iŠVP do pedagogickej praxe
2. **Odporúčajú NÚCEMu** aby ako garant externých meraní orientoval budovanie systémov elektronického testovania prioritne ako nástroja autoevalvácie. Tam totiž prinesie najväčší úžitok tak učiteľom ako aj kvalite vzdelávania.
3. **Odporúčajú MPC** aby programy kontinuálneho vzdelávania orientovali viac proklientsky. Len na základe trendov v pedagogike, bez poznania potrieb učiteľov, sa stávajú vzdelávania neefektívne vzhľadom na skutočné zlepšovanie pedagogickej praxe.
4. **Odporúčajú MPC** podporovať aktivity učiteľov zo škôl smerujúce k „sebaučiacej sa komunite“ a to účasťou odborných lektorov, konzultantov, oponentov, „kritických priateľov...“
5. **Požadujú od riaditeľov škôl** podporovať a iniciovať aktivity smerujúce k „sebaučiacej sa komunite“. Navrhujú vybudovať skutočný cyklický systém partnerských konzultácií, príkladov dobrej praxe a odborných seminárov po jednotlivých predmetoch alebo vzdelávacích oblastiach. Prostriedky investované do vzdelávania učiteľov určite prinesú vyšší efekt ako do nepoužívaných IKT.
6. **Odporúčajú ŠŠI** preveriť hodnotový a kurikulárny súlad ŠVP a metodického pokynu č. 21/2011.
7. **Odporúčajú MŠVVaŠ** aby pri úvahách o externej časti maturitnej skúšky z voliteľných maturitných predmetov definoval externú časť MS ako samostatnú skúšku, ktorej výsledok nech použijú vysoké školy a zamestnávateľia ako uznajú za potrebné. Ukončením štúdia podľa školských vzdelávacích programov nech je interná časť maturitnej skúšky, ktorá je historicky, morálne, ale aj pedagogicky príslušná učiteľom a žiakom školy, kde sa spoločne vzdelávali.

PK+JŠ 4.XII.2015